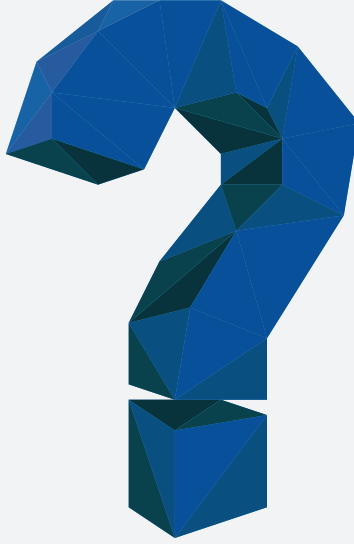

50 SORUDA BES

BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ
VE FAİZSİZ BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ

1. Bireysel Emeklilik Sistemi nedir?
2. Bireysel Emeklilik Sistemi ne zaman başladı?
3. Bireysel Emeklilik Sistemi'ne giriş yapmak zorunlu mudur?
4. Bireysel Emeklilik Sistemi'nin amacı nedir?
5. Faizsiz bireysel emeklilik nedir?
6. Faizsiz emeklilik yatırım fonlarının finansal kaynakları nelerdir?
7. Neden BES'e girmeliyim?
8. Bireysel Emeklilik Sistemi'nin avantajları nelerdir?
9. Sisteme kimler dahil olabilir?
10. Bireysel Emeklilik Sistemi'nde devlet katkısı nedir?
11. Emeklilik hakkı kazanmadan sistemden ayrılırsam devlet katkısına hak kazanabilir miyim?
12. Yıllara göre devlet katkısı hak ediş oranları nedir?
13. Faizsiz Bireysel Emeklilik Sistemi'nde devlet katkısı nasıl değerlendiriliyor?
14. Eşim veya çocuğum adına ödeme yaparsam onlar da devlet katkısından yararlanabilirler mi?
15. Her ay 200 TL BES'e yatırırsam 1 yıl içinde ne kadar birikimim olur?
16. Yüzde 30 devlet katkısından yararlanabilmek için alt ya da üst sınır var mı?
17. Hesaplanan devlet katkısının hesabıma yatıp yatmadığını nasıl takip edebilirim?
18. Birden fazla sözleşmem varsa devlet katkısı ne olur?
19. Devlet katkısından kimler faydalanabilir?
20. Devlet katkısından faydalanmak için yapmam gerekenler nelerdir? Makbuzları muhasebeye vermem gerekiyor mu?
21. Kredi kartı ile katkı payı ödüyorum. Devlet katkısı kredi kartından çekim yapılır yapılmaz hesaplanacak mı?
22. Devlet katkısı hesaplamasını kim yapıyor?
23. Devlet katkısı hesabımdaki tutarların tamamına nasıl hak kazanabilirim?
24. BES sözleşmemi çocuklarıma devredebilir miyim?
25. Vefat durumunda tasarruflarım ne olur?
26. Katkı payımı her ay ödemek zorunda mıyım?
27. Katkı paylarımı ödemekte güçlük çekersem ne olacak?
28. Bir kere toplu birikim yapsam ve bir daha düzenli katkı payı ödemesem olur mu?
29. İstedğim zaman emeklilik şirketimi değiştirebilir miyim?
30. 10 yıl boyunca ve 56 yaşına kadar sistemde kalmak zorunlu mu? Emeklilik hakkı kazanmadan sistemden ayrılırsam ne olur?
31. Ne zaman emekliliğe hak kazanabilirim? Emekliliğe hak kazandığımda sahip olduğum haklarım nelerdir?
32. Düzensiz Ödeme ile Ara Verme Kesintisi aynı anlama mı gelir?
33. Ara verme halinde ek yönetim gider kesintisi var. Düzensiz ödeme kesintisi var mı?
34. Başka ülkede yaşıyorum. BES'e katılabilir miyim?
35. Bireysel Emeklilik Sistemi güvenilir midir? Bireysel Emeklilik Sistemi'nin güvenlik mekanizmaları nelerdir?
36. Birikimlerim güvencede mi? Emeklilik şirketi finansal sıkıntıya düşerse ne olur?
37. BES'te seçtiğim planları ve fon dağılımını değiştirebilir miyim?
38. Emeklilik fonlarının getirileri iyi mi?
39. Emeklilik yatırım fonlarının diğer fonlardan farkı nedir?
40. Yatırım tercihlerimi nasıl yapacağım?
41. Bireysel emeklilik planı seçerken nelere dikkat etmeliyim?
42. Benim zaten SGK'm var. Neden BES'e dahil olayım?
43. BES için yatırım fonlarının takibini nereden yaparım?
44. Kendi birikimimi kendim yapsam daha iyi değil mi?
45. Çalıştığım şirketin adıma ödediği bireysel emeklilik katkı payından devlet katkısı alabilir miyim?
46. İşveren grup emeklilik sözleşmesinin işverene faydası nedir?
47. İşverenim adıma ödediği katkı paylarını hemen alabilir miyim? İşveren bu tutarı hak edebilmem için koşul koyabilir mi?
48. Hangi hallerde işverenimin adıma yaptığı grup emeklilik sözleşmelerindeki birikimlere, hak kazanma sürem dolmadan hak kazanırım?
49. Bireysel Emeklilik Sistemi'nde ne gibi risklerle karşı karşıya kalabilirim?
50. Maktu tutar nedir ve nasıl hesaplanır?

01

Bireysel Emeklilik Sistemi nedir?

Bireysel Emeklilik Sistemi insanların aktif çalışma hayatları süresince yaptıkları tasarrufları uzun vadeli yatırıma yönlendirerek, emeklilik dönemi geldiğinde gelirlerde yaşanacak olan düşüşü telafi etmek için devlet desteği ile birikim oluşturulmasını sağlayan ve kanunla düzenlenmiş emeklilik sistemidir.

02

Bireysel Emeklilik Sistemi ne zaman başladı?

Bireysel Emeklilik Sistemi (BES), ülkemizde 2003 yılında mevcut kamu sosyal güvenlik sisteminin tamamlayıcısı olarak başlamıştır. Bireysel Emeklilik Sistemi öncelikle tasarruf ve birikim, sonrasında ise yatırım aracıdır.

03

Bireysel Emeklilik Sistemi'ne giriş yapmak zorunlu mudur?

Bireysel Emeklilik Sistemi, SGK'yı tamamlayan ve gönüllülük esasına dayanan bir emeklilik ve tasarruf sistemidir.

04

Bireysel Emeklilik Sistemi'nin amacı nedir?

Bireysel Emeklilik Sistemi; kişilerin sosyal güvenlik kurumlarından alacakları emekli maaşı yanında ek olarak ikinci bir emeklilik geliri sağlar. Bireylerin emeklilik dönemlerinde daha rahat yaşayabilmelerini hedefler.

05

Faizsiz bireysel emeklilik nedir?

Faizsiz bireysel emeklilikte, emeklilik yatırım fonları olarak şirketin Danışma Komitesi onayından geçmiş, faizsiz ve katılım esasına uygun olan yatırım enstrümanları kullanılır. Tasarruflar, faizsiz katılım emeklilik yatırım fonlarında yatırım fonlarında değerlendirilir.

06

Faizsiz emeklilik yatırım fonlarının finansal kaynakları nelerdir?

Şirketin Danışma Komitesi onayından geçmiş faizsiz sermaye piyasa araçları

- Katılım bankalarında açılan katılma hesapları,
- Kamu ve Özel Sektör Sukukları,
- BIST Katılım Endeksi dahilindeki ortaklık payları,
- Kıymetli metaller, altın, döviz, faizsiz içerikli yatırım fonları,
- Gayrimenkul fonları ve girişim sermayesi fonları vb.

katılım esasına uygun, icazet belgelerinde detaylı olarak belirtilmiş olan yatırım enstrümanları ile değerlendirilir.

Neden BES'e girmeliyim?

- **Emeklilik döneminde yaşam standartlarını koruyabilmek ve başkalarına muhtaç olmamak için**

Bilindiği gibi insanların emekli olduklarında aldıkları emekli maaşı ile çalışma dönemlerinde elde ettikleri kazançları arasında büyük farklar ortaya çıkıyor. Emekli maaşı ile önemli oranda azalan gelirler, beraberinde yaşam standartlarının da hızlı bir şekilde düşmesine sebep oluyor. Oysa çalışırken elde edilen gelirin bir kısmı, BES ile tasarruf edilerek sıkıntı yaşamadan emekliliğin tadını çıkarma imkanına sahip olunabilir.

- **Tasarruf disiplini sağlamak için**

Tasarruf yapabilmenin temel prensibi, elde ettiğiniz gelirden harcamalarınızı yapmadan önce tasarruf etmenizdir. "Harcamalarımın geriye kalanını tasarruf ederim." şeklindeki bir düşüncenin sonucunda tasarruf edilemediği görülüyor. Düzenli tasarruf edebilmeniz için düzenli olarak bir sistem tarafından tasarrufa yönlendirilmeniz ve belirlenen tutarların dönemsel olarak sizin adınıza tasarruf edilmesi gerekiyor. BES, bu sistemi güvenli bir şekilde size sunuyor.

- **Küçük tasarruflar profesyonel yatırım uzmanları tarafından yatırıma yönlendirildiği için**

Yapacağınız düzenli ödemeler, işi tamamen yatırım olan profesyonel "Portföy Yönetim Şirketleri" tarafından sizin adınıza yatırıma yönlendirilir. Bireysel olarak küçük tasarruflarınızı herhangi bir yatırım aracına yönlendirdiğinizde elde edeceğiniz getiri çok sınırlı olur. BES ile sisteme dahil olan binlerce katılımcının oluşturduğu büyük fonların getirilerine ortak olma imkanı elde edersiniz. Bunun anlamı küçük tasarruflarınızın daha fazla getiri sağlama imkanına sahip olmasıdır.

- **BES şu anda en avantajlı yatırım aracı olduğu için**

BES'e dahil olduğunuz andan itibaren seçiminize bağlı olarak belirlenen fonlardan elde edeceğiniz getirilerin yanında çok önemli bir avantaja daha sahip olursunuz. Bu avantaj devlet katkısıdır. Devlet, ödediğiniz katkı paylarınızın yüzde 30'unu sizin adınıza hesabınıza ekler. Böylece uzun vadede var olan getirilerin yanında yüzde 30'luk bir getiriye daha kavuşmuş olursunuz.

08

Bireysel Emeklilik Sistemi'nin avantajları nelerdir?

- Tasarruf disiplini sağlar.
- Güvenlidir, sıkı denetleme mekanizmaları ile yönetilir.
- Fonlar profesyonel kurumlar tarafından yönetilir.
- Şeffaftır, fonlarınızı anlık takip edebilirsiniz.
- Lisanslı, konusunda uzman kişilerden hizmet alırsınız.
- Mali durumunuz uygun olmadığında ödemeye ara verebilirsiniz.
- Sistemden istediğiniz zaman ayrılabilirsiniz.
- Devlet katkısı ile yüzde 30'luk bir getiri avantajı elde edersiniz.

09

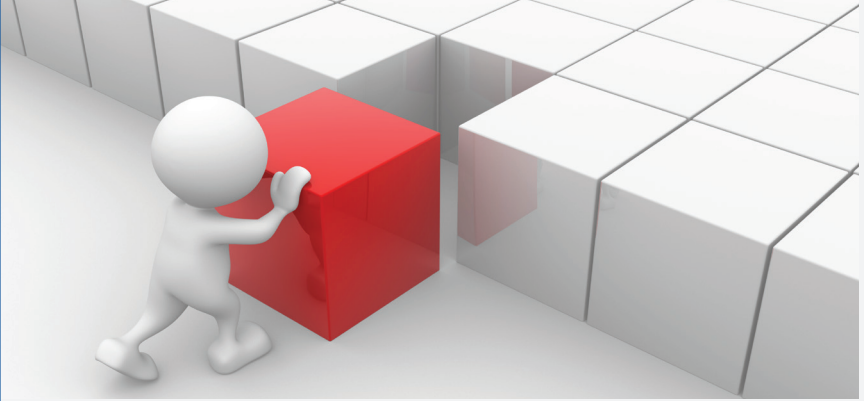
Sisteme kimler dahil olabilir?

İstihdam edilip edilmediğine, vergi mükellefi olup olmadığına ve uyruğuna bakılmaksızın fiil ehliyetine sahip herkes BES'e katılabilir. Giriş yaşı olarak bir üst sınır yoktur.

10

Bireysel Emeklilik Sistemi'nde devlet katkısı nedir?

Devlet katkısı, bireysel emekliliğin teşvik edilmesi amacıyla devletin bireysel emeklilik katılımcılarına yaptığı destek ödemesidir. BES'e dahil olan katılımcıya devlet tarafından, ödediği katkı payı tutarının yüzde 30'u devlet katkısı olarak verilir. Devlet katkısı tutarı, bir takvim yılı için yıllık brüt asgari ücret tutarının yüzde 30'u ile sınırlandırılmıştır. Örneğin aylık 250 TL katkı payı ödeyen bir kişi yıllık 3 bin TL katkı payı ödeyecektir. Bu tutarın yüzde 30'u olan 900 TL devlet katkısı olarak kişinin hesabına kaydedilir. Yıllık ödenen katkı payının, yıllık brüt asgari ücret tutarını geçmesi durumunda yıllık brüt asgari ücretin yüzde 30'u devlet katkısı olarak katılımcıların BES hesabına aktarılır.

11

Emeklilik hakkı kazanmadan sistemden ayrılırsam devlet katkısına hak kazanabilir miyim?

Devlet katkısı, BES ile hedeflenen faydayı oluşturmak adına devletin vatandaşlarına sunduğu bir hak ve avantajdır. Bu nedenle devlet, sistemde uzun yıllar kalıp emeklilik hakkı elde edecek olanlar ile sisteme girip kısa sürede çıkanları birbirinden ayırtmak için bazı kurallar koymuştur. Devlet katkısının tamamına hak kazanabilmeniz için '10 yıl sistemde kalmak ve 56 yaşını doldurmuş olmak' koşulu getirilmiştir. Ancak sistemde 3 yıl kaldıktan sonra kademeli olarak devlet katkısına hak kazanabilirsiniz.

12

Yıllara göre devlet katkısı hak ediş oranları nedir?

01.01.2013 tarihinden sonra sistemde bulunduğunuz süre	Devlet katkısında hak kazanılan katkı oranı
3 yıldan az	%0
3 ile 6 yıl arası	%15
6 ile 10 yıl arası	%35
10 yıl ve daha fazla (56 yaşından önce)	%60
Emeklilik (10 yıl ve daha fazla sistemde kalıp 56 yaşını tamamlama), yaşamkaybı veya maluliyet	%100

13

Faizsiz Bireysel Emeklilik Sistemi'nde devlet katkısı nasıl değerlendiriliyor?

Faizsiz Bireysel Emeklilik Sistemi'nde devlet katkısının değerlendirildiği fonlar da tamamen faizsiz yatırım araçlarından oluşuyor.

14

Eşim veya çocuğum adına ödeme yaparsam onlar da devlet katkısından yararlanabilirler mi?

BES sistemine dahil olan, ailenizdeki her birey devlet katkısından yararlanır. Böylece çocuğunuzun ve eşinizin yarınlarını güvence altına almış ve onların daha rahat yaşamasına olanak sağlamış olursunuz.

15

Her ay 200 TL BES'e yatırım yapsam 1 yıl içinde ne kadar devlet katkısı almaya hak kazanırım?

Aylık 200 TL yatırdığınızda, yüzde 30 devlet katkısı düşünüldüğünde yıllık 720 TL devlet katkısı almış olursunuz. Aşağıdaki tabloda yatıracağınız aylık miktara göre devlet katkısı miktarlarını bulabilirsiniz.

Aylık Katkı Payı Tutarı	Aylık Devlet Katkısı	Yıllık Devlet Katkısı
200 TL	60 TL	720 TL
500 TL	150 TL	1.800 TL
1.500 TL	450 TL	5.400 TL

16

Yüzde 30 devlet katkısından yararlanabilmek için alt ya da üst sınır var mı?

Sahip olduğunuz tüm sözleşmeler için toplam yıllık devlet katkısı miktarı, ilgili yıldaki yıllık brüt asgari ücretin yüzde 30'unu geçemez.

17

Hesaplanan devlet katkısının hesabıma yatıp yatmadığını nasıl takip edebilirim?

Devlet katkısı hesabınızdaki tutar hakkında bilgiyi, sözleşmenizin bulunduğu emeklilik şirketinden veya emeklilik şirketlerinin katılımcılara özel sunduğu internet ve mobil şubelerinden edinebilir, ayrıca Takasbank web sitesi üzerinden 'e-Devlet ile Giriş' alanından e-Devlet şifresi ile giriş yaptıktan sonra 'Takasbank Bilgilendirme Sistemi' alanındaki Bireysel Emeklilik seçeneği ile tüm sözleşmelerinize ulaşabilirsiniz.

18

Birden fazla sözleşmem varsa devlet katkısı nasıl olur?

Birden fazla sözleşmeniz varsa devlet katkısı, sözleşme başına ödenen katkı paylarının ağırlığı dikkate alınarak hesaplanır ve toplam devlet katkısı, sözleşmeleriniz arasında paylaştırılır.

19

Devlet katkısından kimler faydalanabilir?

Bir bireysel ya da gruba bağlı bireysel emeklilik sözleşmesine katkı payı ödeyen, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan ve mavi kart sahibi olan tüm katılımcılar belirlenen limit dahilinde devlet katkısından faydalanabilirler.

Örneğin ; Alman vatandaşı ve mavi kart sahibi bir birey bir çok haktan yararlanabildiği gibi devlet katkısından da faydalanabilir.

20

Devlet katkısından faydalanmak için yapmam gerekenler nelerdir? Makbuzları muhasebeye vermem gerekiyor mu?

Devlet katkısından yararlanabilmek için katkı payı ödemesi yaptıktan sonra yapmanız gereken bir işlem bulunmuyor. Devlet katkısı hesaplaması ödenen katkı payları üzerinden otomatik yapılır, katılımcının herhangi bir beyanı ya da bildirimi aranmaz.

21

Kredi kartı ile katkı payı ödüyorum. Devlet katkısı, kredi kartından çekim yapılır yapılmaz hesaplanacak mı?

Hayır, katkı payı tahsilatının blokaj süresi sonunda nakden şirket hesaplarına intikal ettiği aya ilişkin devlet katkısı hesaplamasında dikkate alınacaktır.

22

Devlet katkısı hesaplamasını kim yapıyor?

Devlet katkısı hesaplaması, şirketler tarafından iletilen veriler üzerinden Emeklilik Gözetim Merkezi (EGM) tarafından yapılır.

23

Devlet katkısı hesabımdaki tutarların tamamına nasıl hak kazanabilirim?

Sistemden emeklilik hakkı elde etme (10 yıl sistemde kalmak ve 56 yaşını tamamlamak), vefat ve maluliyet durumlarında, devlet katkısı hesabındaki tutarların tümüne hak kazanılır.

24

BES sözleşmemi çocuklarıma devredebilir miyim?

BES sözleşmeleri ve sözleşmeden doğan haklar kişiye özeldir. O nedenle en yakınlarınız dahil başka bir kişiye devredilemez. Çocuklarınız, fiil ehliyetine sahip olduklarında kendi adlarına bir emeklilik sözleşmesi yapabilirler. Bu sözleşmede hak sahibi onlar olup, katkı payı ödeyen kişi siz olabilirsiniz. Mevcut BES sözleşmenizi sonlandırıp, çocuğunuz için başlatacağınız bir emeklilik sözleşmesinde başlangıç katkı payına dönüştürebilirsiniz.

25

Vefat durumunda tasarruflarım ne olur?

Katılımcının vefatı halinde birikimleri lehtarına (faydalanması sözleşmede belirtilen kişi veya kişiler), lehtar belirtilmemiş ise kanuni mirasçılara ödenir.

26

Katkı payımı her ay ödemek zorunda mıyım?

BES, emeklilik için tasarruf etmenizi sağlayan bir sistemdir. İstedığınız zaman katkı payı ödemelerinize ara verebilir, istediğiniz zaman ek ödemeler yaparak tasarrufunuzu artırabilirsiniz. Fakat ödemelerin düzenli olması birikimin daha hızlı büyümesini sağlar.

27

Katkı paylarımı ödemekte güçlük çekersem ne olacak?

BES'te istediğiniz zaman ödemeye ara verebilirsiniz. Çok zorda kalmadıkça önermediğimiz bu durumda içerideki fonlarınız seçimleriniz doğrultusunda değerlendirilmeye devam eder ancak yeni katkı payı girişi olmaz. Bu durumda şirket sizden ara verme kesintisi yapabilir. Ayrıca ödeme güçlüğüne ortadan kaldırmak için katkı payı tutarınızı düşürebilirsiniz.

28

Bir kere toplu ödeme yapsam ve bir daha düzenli katkı payı ödemesem olur mu?

BES mevzuatı bu duruma imkan veriyor. Başlangıçta ödeyeceğiniz toplu bir birikim ile sisteme dahil olabilir ve sonrasında düzenli katkı payı ödemeyebilirsiniz. Ancak burada önemli olan, başlangıçta ödeyeceğiniz toplu birikimin ne kadar olduğudur. Emeklilikte sizin ihtiyaçlarınızı karşılayacak düzenli ödeme tutarlarına eş değerde bir tutarın olması emekliliğinizde rahat etmeniz açısından önemlidir.

29

İstediğim zaman emeklilik şirketimi değiştirebilir miyim?

Sözleşmenizin ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en az iki yıl geçtikten sonra birikimlerinizi başka bir emeklilik şirketine aktarabilirsiniz. Sonrasında ise her yıl şirket değiştirme hakkınız mevcuttur. Bu durumda şirketin, uzun yıllar o şirkette kalacağınız düşüncesiyle ertelemiş olduğu bazı yasal kesintileri sizden talep etme hakkı bulunuyor.

30

10 yıl boyunca ve 56 yaşına kadar sistemde kalmak zorunlu mu? Emeklilik hakkı kazanmadan sistemden ayrılırsam ne olur?

İstediğiniz zaman sistemden ayrılabilirsiniz. Ancak erken ayrılmalarda devlet katkısından ve vergi indirimlerinden tamamen yararlanamazsınız. Buna göre;

- 10 yıldan az süreyle sistemde kalarak ayrılanlara yapılan ödemelerin ve hak edilen devlet katkısının içerdiği stopaj oranı %15,
- 10 yıl süreyle sistemde kalmakla birlikte emeklilik hakkı kazanmadan ayrılanlara yapılan ödemelerin ve hak edilen devlet katkısının içerdiği stopaj oranı %10,
- Emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin ve devlet katkısının içerdiği stopaj oranı %5'tir.

Önerimiz; emeklilik döneminizdeki refah seviyenizi artırmayı hedefleyen BES'ten en az 10 yıl ve 56 yaş kriterlerini doldurarak ayrılmanız ya da emeklilik maaşı almaya başlamanızdır.

31

Ne zaman emekliliğe hak kazanabilirim? Emekliliğe hak kazandığımda sahip olduğum haklarım nelerdir?

BES'ten emeklilik hakkı kazanmak için 10 yıl sistemde kalmak ve 56 yaşını doldurmuş olmak gerekir. Bu koşullar yerine getirildiğinde BES'ten en avantajlı şekilde emeklilik hakkı kazanmanız mümkün olur. İyi bir emeklilik dönemi geçirmek için sistemde uzun yıllar kalmak çok önemlidir.

Emekliliğe hak kazanan ve bireysel emeklilik hesabındaki birikimini almak isteyen katılımcı, toplu para, programlı geri ödeme ya da yıllık gelir sigortası seçeneklerinden birini seçebilir veya hesabındaki tutarı belirtilen seçenekler arasında paylaşabilir.

32

Düzensiz Ödeme ile Ara Verme Kesintisi aynı anlama mı gelmektedir?

Hayır, aynı anlama gelen terimler değildir.

33

Ara verme halinde ek yönetim gider kesintisi var. Düzensiz ödeme kesintisi var mı?

Ara verme halinde plana göre ek yönetim gider kesintisi uygulanabilmektedir. Düzensiz ödemede ise bir kesinti söz konusu değildir.

34

Başka ülkede yaşıyorum. BES'e katılabilir miyim?

Bireysel Emeklilik Sistemine katılmak için ülke sınırlaması bulunmamaktadır.

Bireysel Emeklilik Sistemi güvenilir midir? Bireysel Emeklilik Sistemi'nin güvenlik mekanizmaları nelerdir?

BES çok güvenli bir sistemdir. 7 ayrı denetleme mekanizması tarafından denetlenir; Hazine ve Maliye Bakanlığı, SPK, Takasbank, EGM, Bağımsız Dış Denetim, Aktüeryal Denetim ve İç Denetim. Tasarruflarınız Takasbank'ta muhafaza edilir.

Sistem üzerinde 5 ana denetleme mekanizması yer alır. Bu mekanizmalar;

Hazine ve Maliye Bakanlığı: İsteddiği her zaman emeklilik şirketlerini uzman çalışanları ile denetler. Tespit edilen bir olumsuzluk olması halinde gerekli düzeltmeler ve cezai işlemler anında gerçekleştirilir.

SPK (Sermaye Piyasası Kurulu): Emeklilik şirketlerine ait olan ve Portföy Yönetim şirketleri tarafından yönetilen fonlar kuruluş aşamasında itibaren SPK'nın onayına ve denetlemesine tabidir. Düzenli denetlenen fonların getirilerinin piyasada muadil (eşdeğer) yatırım araçları ile dönemsel olarak karşılaştırılmak ve eşdeğer getirilerin altında kalınması halinde gerekli tedbirler alınmaktadır.

Bağımsız Dış Denetim Kurumları: Devlet tarafından yetki verilmiş bağımsız denetim kurumları da emeklilik şirketlerini denetler. Denetleme sonuçları doğrudan Hazine ve Maliye Bakanlığı'na iletilir.

İç Denetim: Şirketler iç denetim birimleri kurmak zorundadır. Bu birimler düzenli olarak kanunla düzenlenmiş süreçler çerçevesinde raporlama yaparlar.

Aktüeryal Denetim: Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından emeklilik şirketlerinin emeklilik taahhütlerine yönelik yapılan denetlemedir.

Bu ana 5 denetleme mekanizmasının yanında 2 önemli mekanizma daha yer alır.

EGM (Emeklilik Gözetim Merkezi): EGM tarafından emeklilik şirketlerinin faaliyetleri takip edilir.

Takasbank (Saklama Merkezi): BES'e dahil olan her katılımcının sahip olduğu her sözleşme için Takasbank'ta bir hesap açılır ve katılımcıların tüm birikimleri bu hesaplarda tutulur. Bunun anlamı katılımcıların katkı payları hiçbir şekilde emeklilik şirketlerinin hesaplarında değildir, devlet kontrolünde Takasbank'ta saklanır. Emeklilik şirketlerinin bu birikimlerin üzerindeki tek tasarrufu katılımcıların tercihleri doğrultusunda yatırıma yönlendirilmesi ve takip edilmesidir. Bu sebeple emeklilik şirketlerinin herhangi olumsuz bir durum ile karşılaşması halinde katılımcıların birikimleri Takasbank'ta olduğu için herhangi bir riski bulunmaz.

Tüm bu güvenlik mekanizmaları çerçevesinde BES çok güvenli bir sistemdir.

36

Birikimlerim güvencede mi? Emeklilik şirketi finansal sıkıntıya düşerse ne olur?

Bireysel Emeklilik Sistemi'nde ödenen katkı paylarıyla alınan emeklilik yatırım fonu varlıkları Takasbank'ta saklanır. Emeklilik şirketi varlıkları ile emeklilik yatırım fonu varlıkları ayrıdır. 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu 17. maddesi uyarınca fon mal varlığı rehin edilemez, portföye ilişkin olarak yapılan işlemler haricinde teminat gösterilemez, üçüncü şahıslar tarafından haczettirilemez ve iflas masasına dahil edilemez. Aynı kanunun 14. maddesinde şirketin mali bünyesinin, katılımcıların hak ve menfaatlerini tehlikeye sokabilecek düzeyde zayıfladığının ve şirketin mali durumunun düzeltilmesine imkan bulunmadığının tespit edilmesi halinde bakanlık tarafından uygulanabilecek muhtemel yaptırımlar belirtilmiştir.

37

BES'te seçtiğim emeklilik planları ve fon dağılımını değiştirebilir miyim?

Seçmiş olduğunuz planlarınızı yılda en fazla 4 kez ve fon dağılımınızı da yılda en fazla 12 kez değiştirme hakkına sahipsiniz.

38

Emeklilik fonlarının getirileri iyi mi?

BES uzun vadeli bir tasarruf ve yatırım aracıdır. Bu nedenle emeklilik fonlarının getirilerine kısa vadeli bakarak değerlendirme yapmak doğru olmaz. Uzun vadeli değerlendirdiğinizde emeklilik fonlarının, alternatif yatırım araçlarından çok daha iyi getiriler sağladığını görebilirsiniz. Fonların getirilerinin yanında devlet katkısı ile elde ettiğiniz yüzde 30'luk getiri başka hiçbir yatırım aracında bulunmamaktadır.

39

Emeklilik yatırım fonlarının diğer fonlardan farkı nedir?

Bu fonlar Bireysel Emeklilik Sistemi'ne ödenen katkı paylarının değerlendirilmesi ve işletilmesi amacıyla özel olarak kurulur. Sadece Bireysel Emeklilik Sistemi'ne giren kişiler tarafından satın alınabilir. Emeklilik yatırım fonlarının elde ettiği kazançlara stopaj uygulanmaz. Fonlar, daha uzun vadeli yatırım stratejileri ile yönetilmektedir.

Birikimleriniz emeklilik yatırım fonlarında profesyonel fon yöneticileri tarafından yönetilir.

Katkı paylarınızı faiz içermeyen emeklilik yatırım fonlarında değerlendirebilirsiniz.

40

Yatırım tercihlerimi nasıl yapacağım?

Emeklilik şirketleri kanun gereği katılımcılarına 3 farklı risk seviyesinde fon sunmak zorundadır.

Ödemiş olduğunuz katkı payları, tercihinize bağlı olarak seçeceğiniz farklı risk seviyelerindeki faizsiz yatırım araçlarından oluşan fonlarda değerlendirilir. Fon tercihleri, tarafınızdan, şirketimizin size sunacağı alternatif risk derecelerindeki fonlar arasından yapılır. Örneğin, siz yüksek risk almayı sevmeyen, az olsun ama riski düşük olsun diyen bir kişiyse, bu durumda riski düşük yatırım araçlarından oluşan fonları tercih etmeniz önerilir. Ya da orta derecede risk almak isterseniz bu doğrultuda fonları seçmeniz önerilir. Yüksek risk almak isteyen birisiyseniz, bu durumda riski yüksek fonları tercih edebilirsiniz. İdeal olanı, yaşınız gençken yüksek riskli fonları tercih edip, yaşınız ilerleyip emekliliğe yaklaştığınız dönemde daha düşük riskli fonlara geçmenizdir.

41

Bireysel emeklilik planı seçerken nelere dikkat etmeliyim?

Emeklilik şirketi danışmanları, katılımcıların risk getiri profilini belirleyerek en uygun bireysel emeklilik fonları ve yatırım stratejileri içeren emeklilik planları sunarlar. Emeklilik danışmanları, size hangi planın daha uygun olduğunu hesaplamak için bir form doldurtur, bu sorulara verdiğiniz cevaplara göre yatırım profiliniz belirlenir ve size en uygun emeklilik planı önerilir. Eğer isterseniz size önerilen plandan farklı bir emeklilik planı da seçebilirsiniz. Seçtiğiniz emeklilik planını, bir sene içinde en fazla 4 defa başka bir emeklilik planı ile değiştirme hakkınız bulunmaktadır.

42

Ben zaten SGK'lıyım. Neden BES'e dahil olayım?

BES sosyal güvenlik kurumlarının alternatifi değil, tamamlayıcısı olan bir sistemdir. Genellikle emeklilik maaşlarının, çalışırken elde edilen gelirin çok altında olduğu görülmektedir. BES arada oluşacak bu farkı ortadan kaldırmayı hedefler. Böylece daha rahat bir emeklilik dönemi geçirme şansınız olacaktır.

Birikimleriniz emeklilik yatırım fonlarında profesyonel fon yöneticileri tarafından yönetilir.

Katkı paylarınızı faiz içermeyen emeklilik yatırım fonlarında değerlendirebilirsiniz.

43

BES için yatırım fonlarının takibini nereden yaparım?

BES fonlarınızı, BES sözleşmesi yaptığınız emeklilik şirketinin internet sitesinden, fon bültenlerinden takip edebilirsiniz. Ayrıca fon performansları çeşitli mecralarda yayınlanır. Kurumların internet sitelerinde, fonun başlangıç tarihinden itibaren herhangi 2 tarih aralığında seçilen fonun getirisi hesaplanabilir.

44

Kendi birikimimi kendim yapsam daha iyi değil mi?

Tasarruf edebilmek ve tasarrufları birikime dönüştürebilmek için, tasarrufun düzenli olması gereklidir. Bunun en doğru yolu da bir sistem tarafından sizin için bu sürecin unutulmadan, ihmal edilmeden yürütülmesidir. BES bunu sizin adınıza yapar.

Kişinin kendi başına tasarruf etmesi mümkündür. Bununla birlikte bunun sürekli ve düzenli olması kısmında genellikle başarısız olduğu görülür. Kendi başımıza birikim yapmaya başladığımızda ilk ihtiyacımız olduğunda hemen elimizin altındaki birikimlere başvururuz. Bu durumda emeklilik dönemine gelindiğinde maalesef elimize hiçbir şey kalmayabilir. Ayrıca bireysel tasarruf ile yapacağınız birikimlerin yatırıma yönlendirilmesinde uzman kişilere ihtiyacınız olacaktır. BES bu uzman kişilerin sizin birikimlerinizi yatırıma yönlendirmelerini ve yönetmelerini sağlar. Ayrıca BES dışındaki hiçbir tasarruf ve yatırım sisteminde yüzde 30 devlet katkısı yoktur.

45

Çalıştığım şirketin adıma ödediği bireysel emeklilik katkı payından devlet katkısı alabilir miyim?

İşveren veya sponsor tarafından katılımcı adına ödenen katkı paylarına devlet katkısı ödenmez.

46

İşveren grup emeklilik sözleşmesinin işverene faydası nedir?

Grup emeklilik sözleşmeleri iş yerindeki verimliliği, motivasyonu ve kalıcılığı sağlayarak çalışan ve işverenin karşılıklı memnuniyet düzeyini artırır. Bu sistemle şirketlerin istedikleri kalite, verim ve başarıdaki çalışanları bünyelerine katabilmeleri çok daha kolaylaşacaktır. Ayrıca işveren, çalışanları adına ödemiş olduğu katkı tutarlarını belirli sınırlamalar dahilinde vergi matrahının tespitinde gider yazabilir.

47

İşverenin adıma ödediği katkı paylarını hemen alabilir miyim? İşveren bu tutarı hak edebilmem için koşul koyabilir mi?

İşveren veya sponsor, ödediği katkı paylarına ilişkin birikimlerin çalışan ya da üye tarafından hak edilmesi için hak kazanma süresi belirleyebilir. Bu süre, katılımcının grup emeklilik sözleşmesine giriş tarihinden itibaren, 7 yıldan fazla olamaz. İşveren grup emeklilik sözleşmesinde, yıllara göre uygulanacak hak kazanma oranları aşağıdaki tabloya uygun olarak belirlenir.

		Sözleşme Yılı Sonu İtibarıyla Asgari Hak Kazanma Oranı (%)							
Sözleşmede Belirlenen Hak Kazanma Süresi (Yıl)		<1	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	0	100							
	1	0	100						
	2	0	0	100					
	3	0	0	0	100				
	4	0	0	0	75	100			
	5	0	0	0	60	80	100		
	6	0	0	0	60	70	80	100	
	7	0	0	0	50	60	70	80	100

48

Hangi hallerde işverenimin adıma yaptığı grup emeklilik sözleşmelerindeki birikimlere, hak kazanma sürem dolmadan hak kazanırım?

Katılımcı, aşağıdaki durumlarda hak kazanma süresinin sona ermesini beklemeden işveren grup emeklilik sözleşmesine bağlı olan hesabında işveren tarafından ödenmiş katkı paylarıyla bunların getirilerinden oluşan birikimlere hak kazanır.

- Sponsor (işveren) kuruluş tarafından bu kuruluştaki işine haklı nedenle feshi haricinde son verilmesi,
- Katılımcının 22.05.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu'na göre haklı nedenle işinden ayrılması veya maluliyet gibi zorunlu nedenlerle işinden ayrılması,
- Sponsor (işveren) kuruluşun aktarım durumu hariç işveren grup emeklilik sözleşmesini feshetmesi veya iflas yahut konkordato ilan etmesi,
- Katılımcının vefat etmesi.

Bireysel Emeklilik Sistemi'nde ne gibi risklerle karşı karşıya kalabilirim?

Bireysel Emeklilik Sistemi'ne yatırılan katkı payları katılımcıların tercih ettiği emeklilik yatırım fonlarında değerlendirilir. Bu fonlar türlerine göre; hisse senedi, kira sertifikaları, katılma hesapları, kıymetli madenler vb. içerir. Tercih edilen fonların içerdikleri varlıkların kazanç ya da kayıpları katılımcıların birikimlerini belirler. Örneğin, hisse senedi ağırlıklı bir emeklilik fonuna yatırım yapılması ve borsanın değer kaybetmesi durumunda, katılımcıların fonları da portföylerinde yer alan hisse senetlerine bağlı olarak değer kaybedebilir. Bu da katılımcıların birikimlerine yansır. Ancak alınacak riski belirlemek her zaman katılımcıların elindedir.

Katılımcılar güvenli yatırım için daha az getiriye razı olup daha az risk içeren fonlara ağırlık verebilir veya daha fazla risk alarak daha fazla getiri sağlama ihtimali olan fonları seçebilirler.

Ayrıca katılımcılar, fon dağılımı değişikliği hakkını kullanarak birikimlerinin dahil olduğu fonları değiştirebilirler.

Maktu tutar nedir ve nasıl hesaplanır?

Maktu Tutar sözleşmelerden sözleşme yıl dönümü içinde yapılabilecek giriş aidatı, yönetim gideri ve ek yönetim gideri kesintisinin toplamının üst sınır tutarıdır. Sözleşmeden, sözleşme yıl dönümü içinde bu tutarın üzerinde kesinti yapılamaz. Maktu tutar süresi her sözleşme için 5 yıldır. 5 yılını dolduran sözleşmelerin maktu tutar yükümlülüğü yoktur.

Maktu tutar nasıl hesaplanıyor?

İlgili takvim yılının Ocak ayında açıklanan aylık brüt asgari ücretin (ABAÜ) %8,5'i sözleşmenin yıl dönümüne kadar kullanılır.

BUGÜNDEN EMEKLİLİĞİNİZİ SAĞLAMA ALIN

Neden
BES'e
girmeliyim?

Bireysel
Emeklilik
Sistemi nedir?

Ne zaman
emekliliğe hak
kazanabilirim?

